

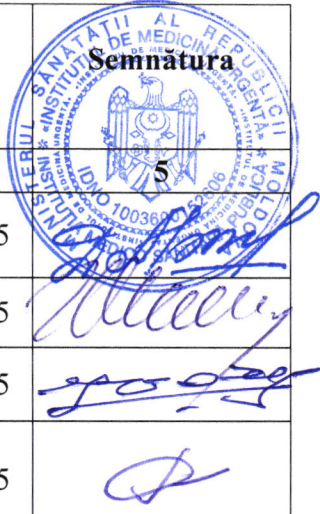
**MINISTERUL SĂNĂTĂȚII AL REPUBLICII MOLDOVA
IMSP INSTITUTUL DE MEDICINĂ URGENTĂ**

**PROCEDURĂ OPERAȚIONALĂ
ADMINISTRAREA INSULINEI**

CHIȘINĂU 2025

MINISTERUL SĂNĂTĂȚII AL REPUBLICII MOLDOVA IMSP INSTITUTUL DE MEDICINĂ URGENTĂ	PROCEDURA nr. 03/14 IMSP INSTITUTUL DE MEDICINĂ URGENTĂ
Titlul: PO privind administrarea insulinei	Secția Managementul Calității serviciilor medicale

1. Lista responsabililor de elaborarea, verificarea și aprobarea ediției sau, după caz, a reviziei în cadrul ediției procedurii operaționale.

Nr. crt.	Elemente privind responsabil/ operațiune	Numele și prenumele	Funcția	Data	Semnătura
	1				
1.1.	Aprobat	Manea Diana	Director IMSP IMU	17.01.2025	
1.2.	Verificat	Maxim Igor	Vicedirector medical	15.01.2025	
1.3.	Verificat	Vovc Liviu	Șef secție Managementul Calității serviciilor medicale	13.01.2025	
1.4.	Elaborat	Pinteac Olga	Asistentă medicală șefă	10.01.2025	

2. Situația edițiilor și a reviziilor în cadrul edițiilor procedurii operaționale.

Nr. crt.	Ediția/revizia în cadrul ediției	Componenta revizuită	Modalitatea reviziei	Data de la care se aplică prevederile ediției sau reviziei ediției
2.1.	Ediția 1			
2.2.	Revizia 1			

3. Lista persoanelor la care se difuzează ediția sau, după caz, revizia din cadrul ediției procedurii operaționale.

Nr. crt.	Scopul difuzării	Exemplar nr.	Compartiment	Funcția	Nume și prenume	Data primirii	Semnătura
	1	2					
3.1.	Aplicare	1	Președintele Consiliului Calității	Vicedirector medical	Maxim Igor		
3.2.	Aplicare	2	Serviciul Managementul Calității serviciilor medicale	Șef	Vovc Liviu		
3.3.	Aplicare	3	Administrația	Asistentă medicală șefă	Pinteac Olga		
3.4.	Aplicare	4	Serviciul audit inter	Șef	Rusu Ion		
3.5.	Aplicare	5	Farmacie	Diriginte	Bargan Viorica		

MINISTERUL SĂNĂTĂȚII AL REPUBLICII MOLDOVA IMSP INSTITUTUL DE MEDICINĂ URGENTĂ	PROCEDURA nr. 03/14 IMSP INSTITUTUL DE MEDICINĂ URGENTĂ
Titlul: PO privind administrarea insulinei	Secția Managementul Calității serviciilor medicale

3.6.	Aplicare	6	UPU	Asistentă medical superioară	Talmaci Natalia		
3.7.	Aplicare	7	Secția Reanimare	Asistentă medical superioară	Panfil Ana		
3.8	Aplicare	8	Secția Anesteziologie și Terapie Intensivă	Asistentă medical superioară	Vozian Svetlana		
3.9	Aplicare	9	Secția Hemodializă	Asistentă medical superioară	Stoicov Elena		
3.10	Aplicare	10	Secția Chirurgie nr.1	Asistentă medical superioară	Chercel Mariana		
3.11	Aplicare	11	Secția Chirurgie nr.2	Asistentă medical superioară	Tepleacova Elena		
3.12	Aplicare	12	Secția Chirurgie nr.3	Asistentă medical superioară	Savcenko Elena		
3.13	Aplicare	13	Secția Chirurgie Toracică	Asistentă medical superioară	Gusac Eleonora		
3.14	Aplicare	14	Secția Chirurgie Vasculară	Asistentă medical superioară	Leca Nelea		
3.15	Aplicare	15	Secția Chirurgie OMF	Asistentă medical superioară	Gorgos Tatiana		
3.16	Aplicare	16	Secția Urologie	Asistentă medical superioară	Mura Oxana		
3.17	Aplicare	17	Secția Ginicologie	Asistentă medical superioară	Șportac Lăcrimioara		
3.18	Aplicare	18	Blocul de Operații	Asistentă medical superioară	Buruian Nina		
3.19	Aplicare	19	Secția Endoscopie	Asistentă medical superioară	Gaidarji Feodora		
3.20	Aplicare	20	Secția Morfopatologie	Asistentă medical superioară	Arpentin Ana		
3.21	Aplicare	21	Secția Ortopedie și Traumatologie nr.1	Asistentă medical superioară	Codreanu Aliona		
3.22	Aplicare	22	Secția Ortopedie și Traumatologie nr.2	Asistentă medical superioară	Dulce Ana		
3.23	Aplicare	23	Secția Ortopedie nr.1	Asistentă medical superioară	Tofan Lilia		
3.24	Aplicare	24	Secția Ortopedide nr.2	Asistentă medical superioară	Gonța Lilia		
3.25	Aplicare	25	Secția Ortopedie și Traumatologie nr.3	Asistentă medical superioară	Lupei Mariana		
3.26	Aplicare	26	Secția Microchirurgie	Asistentă medical superioară	Rotaru Elena		

MINISTERUL SĂNĂTĂȚII AL REPUBLICII MOLDOVA IMSP INSTITUTUL DE MEDICINĂ URGENTĂ	PROCEDURA nr. 03/14 IMSP INSTITUTUL DE MEDICINĂ URGENTĂ
Titlul: PO privind administrarea insulinei	Secția Managementul Calității serviciilor medicale

3.27	Aplicare	27	Secția Neurochirurgie	Asistentă medical superioară	Tuchila Valentina		
3.28	Aplicare	28	Secția Oftalmologie	Asistentă medical superioară	Cioran Eleonora		
3.29	Aplicare	29	Secția Oftalmologie	Asistentă medical superioară	Botnaru Olga		
3.30	Aplicare	30	Secția Chirurgie Spinală	Asistentă medical superioară	Chircu Oxana		
3.31	Aplicare	31	Secția Neurologie	Asistentă medical superioară	Vasilașco Svetlana		
3.32	Aplicare	32	Secția Neurologie BCV	Asistentă medical superioară	Pleşca Natalia		
3.33	Aplicare	33	Laboratorul medicină intervențională	Asistentă medical superioară	Batarovschi Irina		
3.34	Aplicare	34	Secția Epileptologie	Asistentă medical superioară	Boțan Natalia		
3.35	Aplicare	35	Secția Boli Interne	Asistentă medical superioară	Darsalia Marina		
3.36	Aplicare	36	Secția Terapie Intensivă “Stroke”	Asistentă medical superioară	Josan Alexandra		
3.37	Aplicare	37	Secția Reabilitare Medicală și Medicină fizică	Asistentă medical superioară	Merițoi Nadejda		
3.38	Aplicare	38	Secția Radioimagnostic și Diagnostic de Laborator	Asistentă medical superioară	Calancea Aurelia		
3.39	Aplicare	39	Laboratorul Clinic Diagnostic	Asistentă medical superioară	Tocarciuc Olga		
3.40	Aplicare	40	Laboratorul Microbiologic	Asistentă medical superioară	Pînzari Gabriela		
3.41	Aplicare	41	Secția Anestezie și Terapie Intensivă 2	Asistentă medical superioară	Molla Vera		
3.42	Aplicare	42	Secția Anestezie	Asistentă medical superioară	Iachim Natalia		

TITLUL: Administrarea insulinei la pacienții spitalizați și ambulatorii

4. SCOP

Scopul procedurii este de a stabili etapele și responsabilitățile clare pentru administrarea corectă și sigură a insulinei la pacienții din cadrul IMSP IMU în conformitate cu protocoalele clinice naționale și standardele de calitate în vigoare, prevenind erorile de medicație și asigurând un control glicemic optim.

MINISTERUL SĂNĂTĂȚII AL REPUBLICII MOLDOVA IMSP INSTITUTUL DE MEDICINĂ URGENTĂ	PROCEDURA nr. 03/14 IMSP INSTITUTUL DE MEDICINĂ URGENTĂ
Titlul: PO privind administrarea insulinei	Secția Managementul Calității serviciilor medicale

5. DOMENIU DE APLICARE

Prezenta procedură se aplică întregului personal medical (medici, asistenți medicali) implicat în îngrijirea pacienților cu diabet zaharat în secțiile instituției.

6. DOCUMENTE DE REFERINȚĂ

Reglementări internaționale și naționale în domeniul calității și sănătății

- **ISO 9001:2015:** Sisteme de management al calității. Principii fundamentale și cerințe de bază.
- **SR EN 15224:2017:** Servicii de sănătate. Sisteme de management al calității. Ghid pentru utilizarea standardului EN ISO 9001:2015.
- **Regulamentul UE nr. 1025/2012** al Parlamentului European și al Consiliului din 25 octombrie 2012 privind standardizarea europeană.
- **Legea Republicii Moldova nr. 411 din 28.03.1995** privind ocrotirea sănătății.
- **Ordinul Ministerului Sănătății al Republicii Moldova nr. 660/2024** cu privire la aprobarea Standardelor de evaluare și acreditare în sănătate (sau actul normativ actualizat).
- **Standarde de îngrijire nursing.**

Protocoale și ghiduri clinice

- **Protocolul Clinic Național (PCN) "Diabetul zaharat de tip 1 la adulți și copii"** .
- **Ghidul practic "Siguranța injectiilor"**, aprobat prin Ordinul Ministerului Sănătății RM nr. 765 din 30.09.2015.
- **Ordinul MS nr. 749 din 11.09.2024** privind Ghidul pentru prevenirea și controlul infecțiilor în instituția medico-sanitară spitalicească.
- **Hotărârea Guvernului Republicii Moldova nr. 134 din 02.03.2022** cu privire la aprobarea „Programului Național de prevenire și control al infecției HIV/SIDA și infecțiilor cu transmitere sexuală pentru anii 2022-2025”.
- **Protocolul Clinic Național nr. 314** „Profilaxia post expunere”, aprobat prin Ordinul Ministerului Sănătății nr. 539 din 07.06.2022, ediția II-a.
- **Ordinul Ministerului Sănătății al Republicii Moldova nr. 1083 din 23.12.2024** cu privire la aprobarea Standardului de supraveghere epidemiologică a hepatitelor virale B, C și D.

Reglementări interne

- **Regulamentul de funcționare** al IMSP Institutul de Medicină Urgentă.
- **Plan de măsuri** privind combaterea și profilaxia infecțiilor asociate asistenței medicale în IMSP IMU.

MINISTERUL SĂNĂTĂȚII AL REPUBLICII MOLDOVA IMSP INSTITUTUL DE MEDICINĂ URGENTĂ	PROCEDURA nr. 03/14 IMSP INSTITUTUL DE MEDICINĂ URGENTĂ
Titlul: PO privind administrarea insulinei	Secția Managementul Calității serviciilor medicale

7. DEFINIȚII ȘI ABREVIERI

- **PO:** Procedură Operațională.
- **PCN:** Protocol Clinic Național.
- **Insulină:** Hormon peptidic utilizat în tratamentul diabetului zaharat.
- **Pen:** Dispozitiv de injectare a insulinei sub formă de stilou.
- **Seringă cu insulină:** Seringă cu ac fin, gradată în unități, special concepută pentru administrarea insulinei.
- **Subcutanat (s.c.):** Administrarea insulinei în țesutul adipos de sub piele.
- **Hipoglicemie:** Nivel scăzut al glicemiei (sub 3,9 mmol/L).
- **Hiperglicemie:** Nivel crescut al glicemiei (peste 10 mmol/L, conform unor protocoale).
- **Unități Internaționale (UI):** Unitate de măsură a insulinei.

8. ETAPELE PROCEDURII

8.1. Pregătirea administrării

1. **Verificarea prescripției medicale:** Asistentul medical verifică prescripția medicului din foaia de tratament, incluzând **tipul de insulină, doza (în UI), momentul administrării și calea de administrare (s.c.)**.
2. **Identificarea pacientului:** Se verifică identitatea pacientului prin solicitarea numelui complet și a datei de naștere, comparând cu datele din foaia de observație și fișa de tratament.
3. **Pregătirea materialelor:** Se pregătesc seringile de insulină sau pen-ul (cu ac nou, steril, de unică folosință), alcool, comprese sterile, flaconul/cartușul de insulină.
4. **Verificarea insulinei:**
 - Se verifică **numele insulinei, concentrația și data de expirare**.
 - Se verifică **aspectul** insulinei: insulinele rapide trebuie să fie clare și transparente, iar cele cu acțiune intermediară (NPH) sau pre-mixate trebuie să fie tulburi și omogene după amestecare.

8.2. Tehnica de administrare

1. **Pregătirea dozei:**
 - **Pentru seringă:** Se trage aer în seringă, egal cu numărul de unități de insulină de administrat, se introduce acul în flacon și se injectează aerul. Se extrage apoi doza corectă de insulină.
 - **Pentru pen:** Se atașează acul nou, se face "testul de siguranță" (se eliberează 2 unități în aer pentru a elimina bulele și a verifica fluxul), apoi se setează doza prescrisă.
2. **Alegerea locului de injectare:**
 - Se alege una dintre zonele recomandate: abdomen, coapse, fese sau brațe.

MINISTERUL SĂNĂTĂȚII AL REPUBLICII MOLDOVA IMSP INSTITUTUL DE MEDICINĂ URGENTĂ	PROCEDURA nr. 03/14 IMSP INSTITUTUL DE MEDICINĂ URGENTĂ
Titlul: PO privind administrarea insulinei	Secția Managementul Calității serviciilor medicale

- Se respectă **rotația locurilor de injectare** pentru a preveni lipodistrofia.
Asistentul medical înregistrează zona de injectare în fișa pacientului.
- 3. **Executarea injecției:**
 - Se curăță zona de injectare cu un tampon cu alcool și se lasă să se usuce.
 - Se formează un pli cutanat și se introduce acul la un unghi de 90° (pentru seringă) sau 90° (pentru pen), conform grosimii țesutului adipos.
 - Se injectează lent doza de insulină.
 - Se menține acul în piele pentru **10 secunde** după injectare pentru a asigura absorbția completă a dozei.
 - Se retrage acul și se eliberează pliul cutanat.
 - **NU** se masează zona de injectare.

8.3. Post-administrare

1. **Eliminarea deșeurilor:** Acul și seringă/pen-ul de unică folosință se aruncă imediat în recipientul special pentru deșeuri înțepătoare/tăietoare.
2. **Monitorizarea pacientului:** Asistentul medical va monitoriza pacientul pentru a detecta semnele de hipoglicemie (transpirație, tremur, palpitații, confuzie) sau hiperglicemie.

9. RESPONSABILITĂȚI

- **Medicul curant:** Responsabil pentru stabilirea diagnosticului, prescrierea tipului, dozei și momentului administrării insulinei, precum și pentru ajustarea planului de tratament.
- **Asistentul medical:** Responsabil pentru pregătirea, verificarea și administrarea insulinei conform prescripției și acestei proceduri. Are datoria de a informa medicul despre orice anomalie sau reacție adversă.
- **Pacientul (sau aparținătorul):** Este instruit și responsabil pentru a respecta momentul administrării și a raporta orice simptom neobișnuit.

10. ANEXE

- Anexa 1: Schemă de rotație a locurilor de injectare.

MINISTERUL SĂNĂTĂȚII AL REPUBLICII MOLDOVA IMSP INSTITUTUL DE MEDICINĂ URGENTĂ	PROCEDURA nr. 03/14 IMSP INSTITUTUL DE MEDICINĂ URGENTĂ
Titlul: PO privind administrarea insulinei	Secția Managementul Calității serviciilor medicale

Anexa 1: Schemă de rotație a locurilor de injectare.

